

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luomutukikoulutukset

Kevät 2023

Ehdollisuus,
ekojärjestelmä
ympäristökorvaus

Maarit Solla

Kuva: Maarit Solla

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

- ei makseta erillistä korvausta; seuraamukset kohdistuvat lähes kaikkiin pinta-ala- ja eläinperusteisiin tukiin
- korvaa entiset täydentävät ehdot ja viherryttämistuen
- ehdollisuus koostuu hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista ja lakisääteisistä hoitovaatimuksista
- sisältää aiempaa enemmän ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistäviä vaatimuksia
- ehdollisuus ei sisällä vanhoja täydentäviin ehtoihin sisältyneitä viljelytapavaatimuksia, vaan ne sisältyvät pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisiin edellytyksiin
 - **uutena asiana:** jos rehunurmien satoa ei käytetä maataloustuotteeksi, nurmet on niitettävä kasvukaudella viimeistään 31 päivänä elokuuta.
 - **uutena asiana:** muut kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävät peltoalat ja pysyvän nurmen alat on niitettävä vuosittain viimeistään 31 päivänä elokuuta, jos niillä on kasvustoa.

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

UUSIA VAATIMUKSIA:

- **Lannoitustasot** ns. fosforiasetuksen (tullut voimaan 17.1.2023) ja ns. nitraattiasetuksen 1250/2014 mukaan ➡ **koskee kaikkia viljelijöitä** (ympäristökorvauksessa ei enää omia lannoitustasoja)
- Uusilla raivioilla (vuodesta 2023 alkaen pelloksi raivatut alat lukuun ottamatta pieniä ”pellonoikaisuja” alle 0,50 ha ja enintään 5 % peruslohkon alasta) pysyvä nurmikasvustovaatimus
- Pysyvän nurmen vaatimus säilyy edelleen ja koskee jatkossa myös luomuviljelijöitä
- 3 m:n levyinen nurmipeitteinen **suojakaistavaatimus** vesistön varteen (siirtynyt ympäristökorvauksesta); 1 m piennarvaatimus valtaojan varresta poistunut
- Tuottamattomien alojen vaatimus (entinen efa-kesanto) V-S:ssa ja koskee jatkossa myös luomuviljelijöitä
- Kasvipeitteisyysvaatimus ajalla 31.10.-15.3.
- Vuotuinen / useamman vuoden viljelykiertovaatimus: **ei koske luonnonmukaisen tuotannon alaa. Jos vain osa tilan peltopinta-alasta on luomussa, koskee viljelykiertovaatimus tilan tavanomaista peltoalaa.**
- Maatalousmailla olevia puita ei saa leikata 1.5.-31.7. välisenä aikana (ei koske pysyviä kasveja/ympäristösopimusalueita)

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

PYSYVÄ NURMI

- Maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen
 - Ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen
 - Pysyvän nurmen kasvulohkolla
 - On oltava aina yli 50 prosenttia heinä- ja muita nurmirehukasveja kasvulohkon alasta.
 - Pysyvän nurmen alaksi ei katsota puhtaita typensitojakasveja sisältäviä kasvustoja ja yksilajisia siemenviljelyksessä olevia nurmikasveja
 - Lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat sijaita kasvulohkolla yksittäin tai pieninä ryhminä
 - Puita saa olla enintään 50 kappaletta hehtaarilla, jos ne ovat kasvulohkolla hajanaisesti
- puulla tarkoitetaan vähintään neljä metriä korkeaa yksi- tai monirunkoista, monivuotista puuvartista kasvia tai latvuksellista puumaista pensasta sekä alle neljä metriä korkeaa katajaa.

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

PYSYVÄ NURMEN SÄILYTTÄMINEN

- Jatkossa vaatimus koskee kaikkia viljelijöitä, myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia viljelijöitä
- Viitevuosi 2015 2018. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta ei saa vähentyä yli 5 %.
- Pysyvän nurmen osuutta tarkastellaan koko maan tasolla
- Lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun sille on ilmoitettu kuusi vuotta peräkkäin nurmivuosia kerryttäviä kasveja
- Nurmivuodet nollaantuvat, jos lohkolle ilmoittaa muun kuin nurmivuosia kerryttävän tai ylläpitävän kasvin

Kuva: Maarit Solla

Yhteistyössä
Ruokavirasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

TUOTTAMATTOMAT ALAT

- Tuottamattomat alat (entinen efa-kesanto): V-S:ssa maatilán peltoalasta **vähintään 4 %** on oltava vuosittain kesantoa ajanjaksolla 1.1.-31.8. **Huom! Alaa ei voi enää lisätä tukihaun jälkeen!**
- Vaatimus koskee myös **luonnonmukaista tuotantoa** harjoittavia viljelijöitä
- Tuottamattomaksi alaksi voi ilmoittaa myös pysyvää nurmea
- **Ei koske** tiloja, joilla
 - peltomaata enintään 10 ha
 - nurmea, kesantoa ja / tai palkokasveja viljelyksessä yli 75 % peltoalasta
 - yli 75 % maatalousmaasta pysyvää nurmea.
- Vuoden 2023 viljelypoikkeus mahdollistaa satokasvien normaalin viljelyn tuottamattomalla alalla kuten vuonna 2022, kesannolta voi korjata nurmisatoa ja viljelykasvien alalla voi käyttää lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita.

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

VÄHIMMÄISMAANPEITE

- Vaatimus koskee myös **luonnonmukaista tuotantoa** harjoittavia viljelijöitä
- **33 % peltojen ja pysyvien kasvien** yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä **31.10.-15.3.**
- Vaatimus ei koske pysyviä nurmia
- Alat ilmoitettava syysilmoituksella (alat myös piirretään)
 - **Aito kasvipeite**
 - **Sänki** (ei sänkikesanto)
 - **Kevyesti muokattu**
 - **Kasvijäte**
 - **Muokattu**

Kuva: Maarit Solla

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

VÄHIMMÄISMAANPEITE

- viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki;
- syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit;
- nurmikasvit ja ruokohelpi (ei pysyvä nurmi)
- luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet;
- kumina;
- mansikka;
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto;
- kerääjäkasvit ja välikasvit;
- maanparannus- ja saneerauskasvit;
- monimuotoisuuskasvit;
- viherkesannot;
- suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
- nurmikasvien ja 1 kohdassa tarkoitettujen viljelykasvien alat, jotka on muokattu kevennetysti; jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen;
- **muokkaamattomat alat**, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä seuraavista kasveista: kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, juurekset porkkanaa lukuun ottamatta, piparjuuri, maa-artisokka.
- Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sängin saa tuhota kemiallisesti

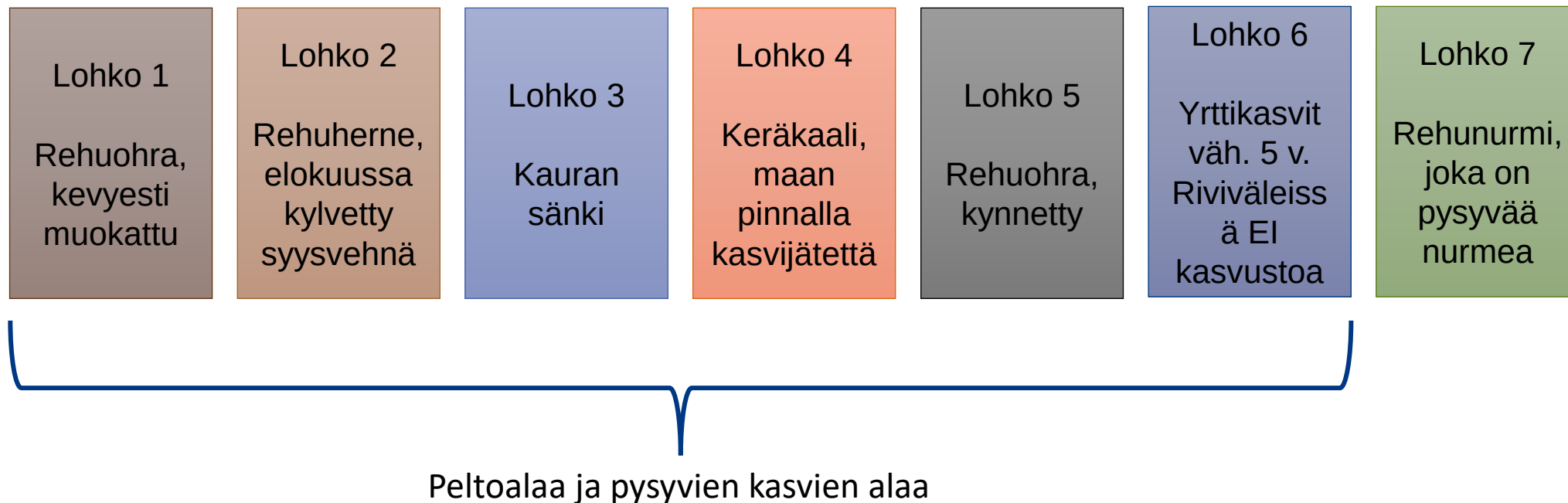
Yhteistyössä
Ruokavirasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

VÄHIMMÄISMAANPEITE ”ESIMERKKI”

Vähimmäismaanpeitteen vaatimusta täyttää lohkot 1 - 4. Maanpeitteistä alaa 66,7 %.

33 % pellon ja pysyvien kasvien alasta on maanpeitteistä ☒

EHDOLLISUUS ”kaikkien EU-tukien perusta”

LANNOITUS

- **Typpilannoitus** ns. nitraattiasetuksen 1250/2014 mukaan; ympäristökorvaus ei enää sisällä omia typpilannoitustasoja.
- **Fosforilannoitus** ns. fosforiasetuksen (tullut voimaan 17.1.2023) mukaan; ympäristökorvaus ei enää sisällä omia fosforilannoitustasoja.
- Ehdollisuudessa lannoituksen perusteena saa käyttää **enintään 10 vuotta vanhaa viljavuustutkimusta** (huom! ympäristökorvauksen vaatimus: viljavuustutkimus on tehtävä viiden vuoden välein)
 - 1 näyte/peruslohko, jos se edustaa kattavasti peruslohkoa (ympäristökorvauksessa 1 kpl / 5 ha)
 - jos peruslohkosta on useampi kuin yksi analyysi, voi lannoituksen tehdä analyysien mukaisten lannoituslohkojen mukaan tai käyttämällä analyysien keskiarvoa tai painotettua keskiarvoa
 - pidä lannoituksista kirjanpitoa kasvulohkokohtaisesti (kts. kirjanpitovaatimukset Ehdollisuuden oppaasta 2023)

Kuva: Maarit Solla

Yhteistyössä
Ruokavirasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EKOJÄRJESTELMÄTUKI

UUSI EU:n SUORA TUKI; tuensaajan oltava aktiiviviljelijä

Yksivuotinen sitoumus, valittavissa neljä eri ekojärjestelmää:

- **Talviaikainen kasvipeite (sitoumuskausi 30.10.-15.4./16.5.) 50 €/ha**

(edellyttää perustulotuen; ei makseta: vuoden 2022 jälkeen raivatulle pellolle, Natura-alueen pysyvän nurmen alalle, ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeelle ja ympäristösitoumuksen turvepeltojen nurmelle, ympäristösopimusaloille)

- Luonnonhoitonurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi) 65 €/ha ➡ ei makseta luomukorvausta
- Viherlannoitusnurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi) 80 €/ha ➡ luomutila ei voi valita
- Monimuotoisuuskasvit (sitoumuskausi kalenterivuosi) 300 €/ha ➡ ei makseta luomukorvausta

EKOJÄRJESTELMÄTUKI: talviaikainen kasvipeitteisyys

- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea, jotka ovat **sänki- tai kasvipeitteisiä** (tukihakuvuonna sänkikesannoksi ilmoitettua alaa ei voi ilmoittaa kasvipeitteisenä alana).
- Tukea voidaan myöntää:
 - pellon ja pysyvien kasvien alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 15.4.2024 ja
 - pysyvän nurmen alasta, joka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023 – 16.5.2024
- Tuenhakija ilmoittaa kasvipeitteiset alat syysilmoituksella.

EKOJÄRJESTELMÄTUKI: talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen hyväksyttävät alat

- viljat
- tattari
- kvinoa
- öljykasvit
- kuitukasvit
- palkokasvit
- siemenmausteet
- seoskasvustot
- syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit
- ruokohelpi
- luonnonhoitonurmet
- viherlannoitusnurmet
- kumina
- mansikka
- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- kerääjäkasvit
- välikasvit
- maanparannus- ja saneerauskasvit
- monimuotoisuuskasvit
- viherkesannot
- talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot
- Myös kemiallisesti tuhottu nurmien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki kelpaa talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen.

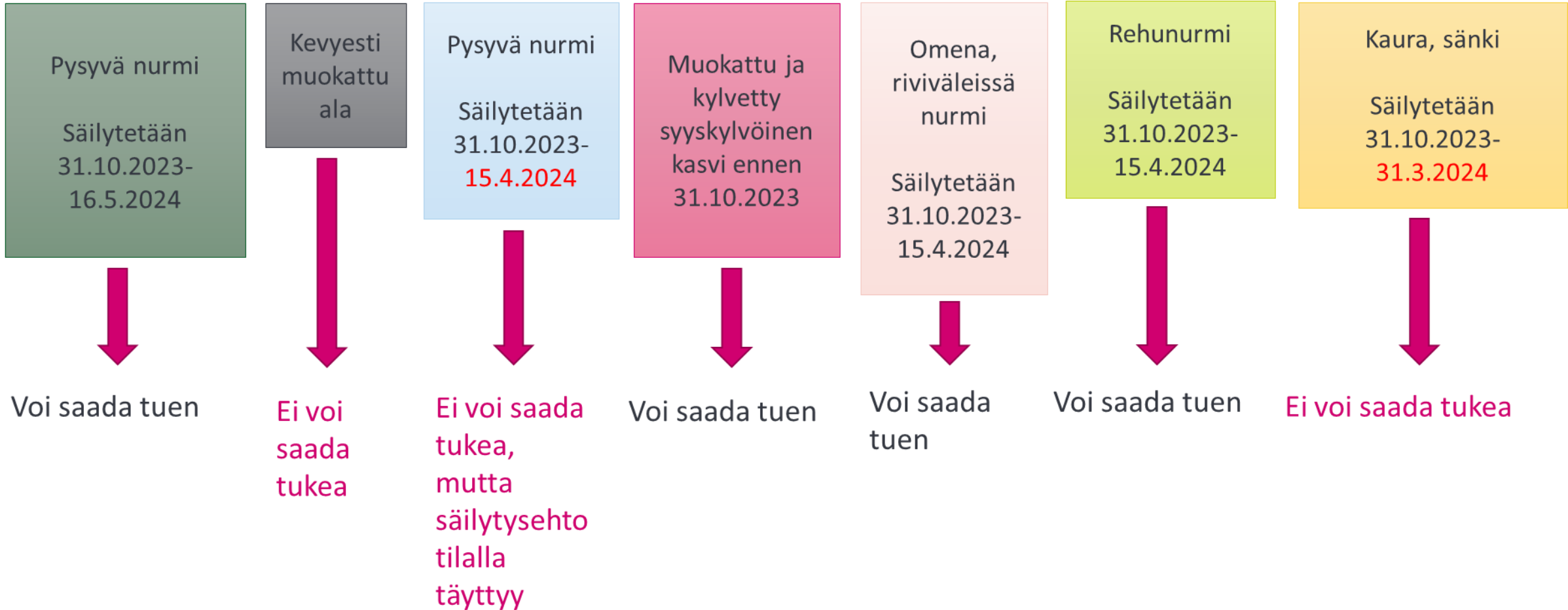

EKOJÄRJESTELMÄTUKI: pysyvä nurmi talviaikaisessa kasvipeitteisyydessä

- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä muokkaamattomana 31.10.2023 - 16.5.2024
- Tuenhakija ei saa vähentää pysyvän nurmen alaa tilallaan sinä aikana, jona hän sitoutuu talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään.
 - Jos tuenhakija hakee pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hän ei voi muokata pysyvän nurmen lohkoa ajanjaksolla 31.10. -16.5.
 - Silloin, jos tuenhakija hakee osalle tilan pysyvistä nurmista talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, hänen on säilytettävä myös sellainen tilan pysyvän nurmen ala muokkaamattomana 31.10.2023 -15.4.2024, jolle hän ei hae tukea.
- Ennen 31.10.2023 voi pysyvän nurmen kyntää ja kylvää sinne esimerkiksi syyskasvin. → tällöin ala ei ole enää pysyvää nurmea ekojärjestelmätuen talviaikaisen kasvipeitteisyyden näkökulmasta.

EKOJÄRJESTELMÄTUKI: esimerkki talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

- 5 vuoden sitoumus
- Sitoumuskausi ja -vuosi alkaa 1.5.
- Hakijan on
 - oltava aktiiviviljelijä
 - oltava yli 18-vuotias
 - noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia
- Pinta-ala
 - Hakijalla on oltava hallinnassaan korvauskelpoisia lohkoja vähintään viisi hehtaaria; puutarhakasveilla vähintään yksi hehtaari
 - Sitoumus annetaan koko korvauskelpoisesta alasta (ala voi muuttua sitoumusvuosien välillä; vähimmäisalavaatimus täytyttävä)
 - Sitoumuksesta voi poistaa alaa ilman seuraamuksia, jos ala poistuu maatalouskäytöstä

Kuva: Maarit Solla

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

- Aiempien vuosien sitoumusosalalla ei ole merkitystä uuteen sitoumusalaan → kaikki korvauskelpoiset lohkot ovat sitoumuslohkoja
- **Sitoumustietojen muutosmahdollisuus hakuajan päättymisen jälkeen; sitoumus annettava kuitenkin viimeistään viimeisenä tukihakupäivänä 15.6.**
- **Ympäristökorvauksen rakenne:**
 - Tilakohtaiset toimenpiteet
 - Vähimmäisvaatimukset:** integroitu kasvinsuojelu, ehdollisuuden lannoitusten kirjanpito
 - Yleiset tilakohtaiset vaatimukset 3 kpl:** viljavuustutkimus, lohko-kohtaiset muistiinpanot ilmasto- ja ympäristösuunnitelma → toteutettava kaikki
 - Valinnaiset tilakohtaiset toimenpiteet 7 kpl** → valittava vuosittain 2 kpl
 - Lohko-kohtaiset toimenpiteet
 - Valinnaiset lohko-kohtaiset vapaaehtoiset toimenpiteet 8 kpl**

Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden korvaukset

Lähde: Ruokavirasto

Tilakohtaiset toimenpiteet	Korvaus €/ha
Yleiset vaatimukset ja valinnaiset toimenpiteet	
• Peltokasvit	45
• Puutarhakasvit ja kumina	113

Lohkokohtaiset toimenpiteet	Korvaus €/ha
Maanparannus- ja saneerauskasvit	190
Kerääjäkasvit	97
Kiertotalouden edistäminen	37
Suojavyöhykkeet	350
Turvepeltojen nurmet	100
Valumavesien hallinta	
- Säätosalaoitus	77
- Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys	214
Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	500
Lintupellot	600

Tilakohtaisen toimenpiteen korvausta ei makseta:

- kasvimaasta
- kesannosta
- puuvartisten energiakasvien alasta muun hampun kuin perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
- suojavyöhykkeestä
- ekojärjestelmän viherlannoitusnurmesta, luonnonhoitonurmesta tai monimuotoisuuspellosta.

YMPÄRISTÖSITOUS 2023-

VILJAVUUSTUTKIMUS (pakollinen tilakohtainen toimenpide)

- Viljavuustutkimukseen sisältyviä näytteitä on otettava vähintään yksi näyte peruslohkoa kohti.
 - Jos peruslohko on suurempi kuin viisi hehtaaria, **on otettava yksi näyte jokaista alkavaa viittä hehtaaria kohti**
 - Peruslohkoilla, jotka ovat 0,5 hehtaarin suuruisia tai tätä pienempiä, voi käyttää samaa viljavuusnäytettä kuin viereisellä loholla
 - Viljavuustutkimus on tehtävä, kun edellisestä **analyysistä** on kulunut viisi vuotta
 - Uusien viljavuustutkimusten tulosten on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa
 - Viljelijä, joka antaa ympäristösitoumuksen, eikä hän ole aiemmin ollut sitoutuneena ympäristökorvausjärjestelmässä, on oltava ehdot täyttävät viljavuustutkimukset ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä. Sama aikataulu koskee viljelijän hallintaan tulleita uusia lohkoja. Tällöin lannoituksen pohjana käytetään ns. taulukkoarvoa: viljavuusluokka korkea ja maalajina eloperäiset maat.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

VILJAVUUSTUTKIMUS (pakollinen tilakohtainen toimenpide)

- Näyte on oltava voimassa peruslohkoilta, joita voidaan lannoittaa. Esim. satokasvit, eko-järjestelmän monimuotoisuuskasvit perustamisvuonna ja suojavyöhyke perustamisvuonna.
- Näytettä ei tarvitse ottaa kasveista, joita ei saa lannoittaa:
 - kesannot
 - luonnonhoitonurmi
 - eko-järjestelmän mukainen viherlannoitusnurmi
 - ympäristösopimusalat
 - suojakaista (kasvikoodi)
 - ympäristökorvauksen kasvit, joista viljavuustutkimusta ei vaadita perustamisvuoden jälkeen: suojavyöhyke
 - monivuotiset monimuotoisuuskasvit perustamisvuoden jälkeen

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

LOHKOKOHTAISET MUISTIINPANOT (pakollinen tilakohtainen toimenpide)

- Viljelijän on merkittävä kaikista korvauskelpoisista lohkoista lohkokohtaisiin muistiinpanoihin peltolohkon perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä
- Lohkomuistiinpanoihin on merkittävä
 - kylvetyt kasvit
 - viljelykierto
 - lannoitus
 - kalkitus
 - muokkaus
 - kastelun käyttö
 - ojitus
 - havaitut taudit ja tuholaiset
 - käytetyt kasvinsuojeluaineet ja –menetelmät
 - muut vastaavat lohkolla tehtävät viljelyyn ja muuhun maankäyttöön liittyvät toimenpiteet.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

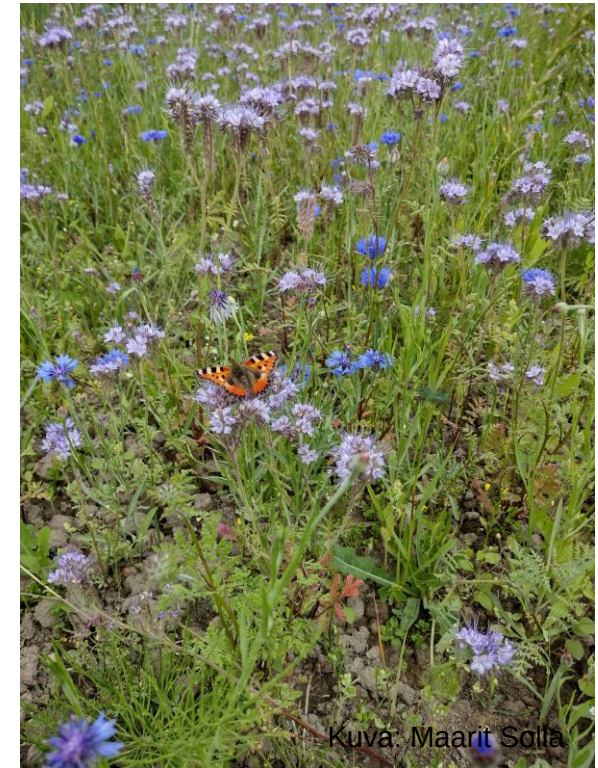
Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma (pakollinen tilakohtainen toimenpide)

- Viljelijän on laadittava toisena tai kolmantena sitoumusvuonna tilakohtainen ympäristö- ilmastosuunnitelma → vuonna 2023 sitoutuvan tehtävä suunnitelma 1.5.2024-30.4.2026 välisenä aikana.
- Suunnitelmassa kartoitetaan tilan ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia, jotka liittyvät maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen.
- Ruokaviraston on tarkoitus tehdä viljelijöiden käyttöön mallipohja suunnitelmasta

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Tilakohtaiset valinnaiset toimenpiteet 2 kpl **valittava** joka sitoumusvuosi erikseen;

- ilmasto- ja ympäristökoulutus
- monivuotiset monimuotoisuuskaistat
- maaperän seuranta
- orgaaniset ravinteet
- pölyttäjien ravintokasvit
- täsmäviljelymenetelmät
- kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

Kuva: Maarit Sola

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Ilmasto- ja ympäristökoulutus (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

Maatilan toimintaan osallistuvan henkilön on käytävä sitoumusvuoden aikana yksi seuraavista koulutuksista:

- 1) hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto
- 2) kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen maatilalla
- 3) maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen
- 4) maatilan vesiensuojelu
- 5) integroidun torjunnan menetelmät.

Toimenpiteen voi valita joka vuosi, jos kyseessä on eri koulutusosio.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

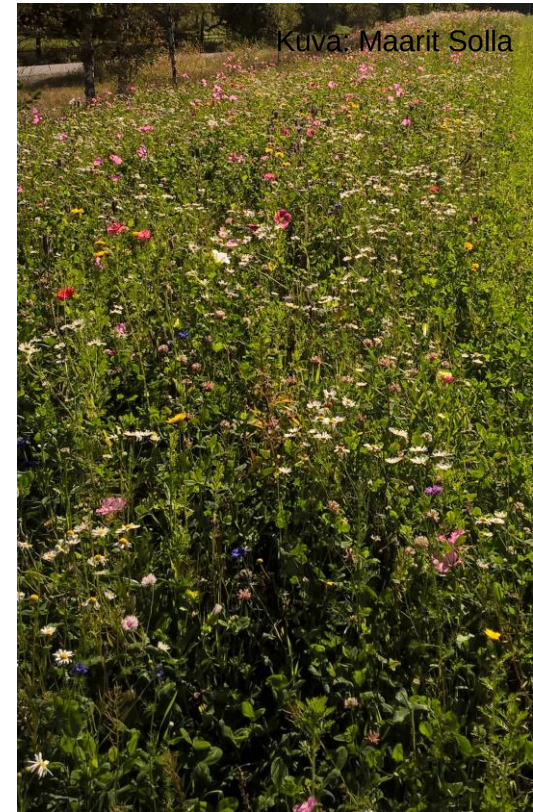
- Viljelijän on perustettava (tai säilytettävä) monimuotoisuuskaista kahdelle vähintään 0,5 hehtaarin kokoiselle peruslohkolle.
 - Vipussa näytetään lohkot, joille voi ilmoittaa monimuotoisuuskaistan
- Monimuotoisuuskaista on **keskimäärin kolme metriä leveä nurmikasvusto**.
 - perustettava kylvämällä monivuotisilla nurmi- tai niittykasvien siemenseoksilla **yksivuotisen tuotantokasvin** viljelyssä olevan peruslohkon **kaikille reunoille**.
 - pidettävä avoimena
 - säilytettävä ja ehtoja on noudatettava 31.8. asti.
- Monimuotoisuuskaistaa
 - ei saa lannoittaa eikä sillä saa käyttää kasvinsuojeluaineita.
 - ei voi toteuttaa lohkolla, jota koskee suojakaistavaatimus tai johon on ilmoitettu ekojärjestelmän monimuotoisuuskasveja.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Monivuotiset monimuotoisuuskaistat (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

- **Säilytettävä samalla loholla niin kauan kun kyseisellä loholla viljellään yksivuotista kasvia**
 - jos edellinen ei toteudu seuraavana vuonna -> monimuotoisuuskaista toteutettava toisella toimenpiteeseen kelpaavalla loholla
 - jos ei ole enää kahta toimenpiteeseen kelpaavaa lohkoa, voi valita toisen valinnaisen toimenpiteen

Kuva: Maarit Solla

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Maaperän seuranta (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

- Viljelijän on teetettävä sitoumuskauden aikana **kahdella vähintään 0,5 hehtaarin peruslohkolla:**

1. **Laaja maa-analyysi**, joka sisältää

- kokonaishiilen määrän
- orgaanisen aineksen määrän analyysit ja
- lisäksi jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaavan tutkimuksen. Tutkimus voi koskea maan mikrobiologista aktiivisuutta, kationinvaihtokapasiteettia, vedenpidätyskykyä, varastoravinteita, varantoravinteita tai hivenaineita.

Näytteenotto on toteutettava kuten viljavuustutkimuksessa.

TAI

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Maaperän seuranta (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

2. **Analyysi peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla**, joka mittaa
- reaaliajassa antureita käyttäen ja paikkatietoon yhdistäen kasvien kasvuun vaikuttavia maaperän ominaisuuksia.
 - tuottaa visuaalista tietoa lohkon sisäisestä vaihtelusta.

Skannausanalyysin tulokset kalibroidaan tutkittavalle lohkolle maanäytteiden avulla.

- Näytteitä voi ottaa kerralla enemmän kuin kaksi (esimerkiksi 10 näytettä riittää viideksi vuodeksi).
- Analyysi on teetettävä sitoumusvuonna 30.11. mennessä.
- **Maanäytteet / analyysin voi ottaa vasta** sitoumuskauden alkamisen jälkeen eli **1.5.2023 jälkeen**

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Orgaaniset ravinteet (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

Viljelijä voi valita toimenpiteen, **jos vähintään yksi seuraavista ehdoista täyttyy**

1. Tilalla on käytössä **lannan separaattori**, jonka avulla voidaan erotella lannan jakeet (vähintään 25 m3)
2. Tilalla on käytössä **lietteen laskeutusmenetelmä**, jossa hyödynnetään painovoimaa kuiva-aineen erottamiseksi nestejakeesta. (vähintään 25 m3)
 - nestemäisempää lietettä on siirrettävä laskeuttamisen tehostamiseksi seuraavaan säiliöön ja tarvittaessa edelleen varastoaltaisiin.
3. Tilan maataloustoiminnassa syntyvää lantaa **käsitellään biokaasulaitoksessa** (vähintään 25 m3).
4. Tila **luovuttaa maataloustoiminnassa syntynyttä lantaa vähintään 25 m3 tiloille**, jotka itse tuottavat lantaa enintään 25 m3.
5. Tila **toimittaa vähintään 25 m3 nurmikasvustoa biokaasulaitokseen**.
 - toimenpiteen toteuttamiseksi katsotaan myös, jos viljelijällä on biokaasulaitos, johon nurmi käy syötteeksi tai hän on osakkaana edellä mainitussa laitoksessa

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Pölyttäjien ravintokasvit (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

Toimenpiteen ehdot:

- Tilalla on oltava kasvukaudella vähintään **kahdella eri peruslohkolla** viljelyssä **sadontuotantotarkoituksessa** pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai monivuotisia tuotantokasveja
- Viljelijän on toteutettava **toimenpidettä koko peruslohkolla**.
- **Peruslohkon alan on oltava vähintään 0,5 hehtaaria.**
- Toimenpiteeseen hyväksytyjä tuotantokasveja ovat: öljykasvit, tattari, kumina, korianteri, sinappi, kurpitsat, avomaankurkku, parsa, pavut, härkäpapu, herne, öljyhamppu, morsinko, mansikka, vadelma, hedelmäpuut tai marjapensaat.
Lohkolla voi viljellä yhtä tai useampaa em. kasvia. Ei edellytä mehiläispesiä.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Täsmäviljelymenetelmät (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos viljelijällä tai urakoitsijalla on käytössään joku seuraavista menetelmistä:

1. Tuotantopanosten paikkakohtaisen sijoittamisen ja levittämisen mahdollistava automatiikka, joka perustuu paikkakohtaiseen kuvantamiseen (tuloste)
 - paikkakohtainen kuvantaminen voidaan toteuttaa satelliitilla, ilmakuvalla, reaaliaikaisella sensorilla, kameralla tai pellon vyöhykekartoituksella.
2. Kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen paikkatietoon perustuva lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon (jos käytetty urakoitsijaa, oltava kuitti / urakoitsijan kuittaus).
3. Optiikkaa hyödyntävä hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa (jos käytetty urakoitsijaa, oltava kuitti / urakoitsijan kuittaus).
4. Paikkatietoon perustuva leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus (tuloste).
5. Viljelijällä on käytössään traktori tai työkone, joka on varustettu vähintään sellaisella ajoautomatiikalla, joka valitsee ja säilyttää ajolinjan ilman kuljettajaa.

Viljelijän on kirjattava käyttämänsä laitteen toimintaperiaate lohkomuistiinpanoihin.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset (tilakohtainen valinnainen toimenpide)

- Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos hänellä on käytössään **vuorovaikutteinen** tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti- ja tuhoojatilanteen seuraamiseksi.
- Sovellus voi olla laaja-alainen tai yksittäisten tuotantokasvien kasvinsuojelun päätöksentekoa tukeva sovellus.
- Viljelijän on voitava kirjallisesti todistaa, että hän on käyttänyt sovellusta esim. kuvakaappaukset.

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Valinnaiset vapaaehtoiset lohkokohittaiset toimenpiteet; **näitä voi vaihtaa lohkolla vuosittain** (lukuun ottamatta suojavyöhykkeet, turvepeltojen nurmet, valumavesien hallinta)

- maanparannus- ja saneerauskasvit
- kerääjäkasvit
- kiertotalouden edistäminen
- suojavyöhykkeet → koko sitoumuksen ajan
- turvepeltojen nurmet → koko sitoumuksen ajan
- valumavesien hallinta: säätösalaojitus, altakastelu / kuivatusvesien kierrätys → koko sitoumuksen ajan
- puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
- lintupellot

Suojavyöhyke, turvepeltojen nurmet, valumavesien hallinta —→ ala voi poistua hallinnasta / maatalouskäytöstä ilman seuraamuksia

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Maanparannus- ja saneerauskasvit (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijän on kasvatettava maanparannuskasveja tai saneerauskasveja lohkoilla, jotka ovat olleet **edellisenä vuonna yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä** (VIPU näyttää alan, voi toteuttaa yksittäisellä kasvulohkolla).

- **Maanparannuskasveja** ovat öljy- ja muokkausretikka, mailaset, ruisvirna, rehuvirna, valkosinappi eli keltasinappi, mesikät, sikuri, hunajakukka, auringonkukka, kuminan ensimmäisen vuoden kasvusto tai näiden seokset.
- **Saneerauskasveja** ovat öljy- ja muokkausretikka, valkosinappi eli keltasinappi, samettikukka tai näiden seokset.
Muokkausretikaksi katsotaan myös muokkausretiisi.
- Kylvettävä keväällä ja lannoitus mahdollista
- Ei voi viljellä satokasvin aluskasveina
- Kasvuston voi niittää tai murskata kasvukauden aikana ja sen saa käyttää hyödyksi
- Kasvuston saa muokata maahan kahden kuukauden kuluttua kylvöstä
- Toimenpiteestä voidaan maksaa **enintään 20 % korvauskelpoisesta alasta**.

Kuva: Maarit Solla

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Kerääjäkasvit (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijän on viljeltävä kerääjäkasveja yksivuotisen tuotantokasvin aluskasvina tai sen sadonkorjuun jälkeen (voi toteuttaa yksittäisellä kasvulohkolla). **Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 30 % korvauskelpoisesta alasta.**

Kerääjäkasvi voi olla

- italianraiheinä tai muu nurmiheinä, apila tai muu nurmipalkokasvi.
- usean kasvilajin seos, joka voi sisältää vähäisessä määrin myös muita kukkivia yksivuotisia kasveja (max10%).
- yksivuotisilla puutarhakasveilla ja varhaisperunalla myös hunajakukka, öljyretikka tai muokkausretikka.
- viljaa voidaan kylvää kerääjäkasviksi vain varhaisperunan / varhaisvihannesten jälkeen
- **kerääjäkasvikasvusto ei saa koostua yksinomaan typensitojakasveista.**

Kerääjäkasvin viljelytoimenpiteet

- viljelykasvin aluskasviksi kylvön yhteydessä tai viljan orasvaiheessa
- kylvö ennen tai jälkeen viljelykasvin korjuun **kuitenkin viimeistään 15.8. mennessä**
- kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että kasvusto on peittävä
- viljelykasvin korjuun jälkeen kylvettävää kerääjäkasvi ei saa lannoittaa
- kasvuston saa päättää kasvinsuojeluaineilla aikaisintaan 15.9. ja muokata aikaisintaan 1.10.
- kylvettäessä lohkolle syyskylvöinen satokasvi → kasvusto voidaan päättää ja muokata aikaisemmin; kuitenkin kerääjäkasvin kasvuajan on oltava vähintään kuusi viikkoa

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Kiertotalouden edistäminen (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijän on joko

1. levitettävä peltolohkolle sijoittavilla tai multaavilla laitteilla **lietelantaa / virtsaa, lietelannasta erotettua nestejaetta, nestemäistä orgaanista lannoitetta vähintään 15 m³ / hehtaarille TAI**
2. lisättävä peltolohkolle **orgaanista materiaalia**, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 prosenttia **vähintään 10 m³ / hehtaarille** (ei voi olla tuenhakijan hallinnassa olevalta maatilalta ellei sitä ole kierrätetty biokaasulaitoksen kautta). Orgaanisella materiaalilla tarkoitetaan: **kuivalantaa, kompostoitua lantaa, lannasta erotettua kuivajaetta, orgaanisia lannoitteita / maanparannusaineita ja niiden seoksia.**
 - korkean ravinnepitoisuuden sisältävien aineiden, joiden **fosforipitoisuus on vähintään 3 kilogrammaa kuutiometriä kohden, levitysmäärän on oltava vähintään 5 kuutiometriä hehtaarille.**

HUOM! Luomutila voi käyttää vain luomutuotannossa sallittuja lannoitteita ja maanparannusaineita!

Toimenpiteestä voidaan maksaa enintään 80 % korvauskelpoisesta alasta ja sen tiedot ilmoitetaan syysilmoituksella. HUOM ! korvausta on pitänyt hakea jo päätukihaussa!

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Suojavyöhyke (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijän on ilmoitettava suojavyöhyke korvaukseen oikeuttavalle alalle ja kylvettävä sille **monivuotinen nurmikasvusto** tai nurmikasvusto voi olla jo aikaisemmin perustettu.

- suojavyöhyke on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitoumusvuonna.
- suojavyöhykettä ei tarvitse erikseen perustaa, jos alalla on jo aikaisemmin perustettu nurmikasvusto
- korvauksen oikeuttavat alat näkyvät **Vipussa omana karttatasona**.
- **suojavyöhyke voi sijaita vesistön varrella** —> peruslohko on enintään 10 m:n päässä vesistöstä
 - vesistön varrella suojavyöhyke voi olla enintään 50 m leveä (voi olla kapeampikin)
 - jos vesistön varrella oleva peruslohko on alle 1 ha:n kokoinen, määritelty eroosioherkäksi tai lohkoista vähintään 50 % on suojavyöhykkeeksi kelpaavaa alaa, lohko voi olla kokonaan suojavyöhykettä
- **suojavyöhyke voi sijaita myös pohjavesialueella, Natura –alueella tai kosteikkojen reuna-alueella** —> jos lohko on osittain pohjavesi- tai Natura-alueella, voi koko lohko olla suojavyöhykettä
- suojavyöhykeala on säilytettävä samalla paikalla koko sitoumuskauden ajan
- kasvusto on uusittava tietyissä tapauksissa ja uudistettaessa alan voi tarvittaessa muokata
- kasvusto on **korjattava viimeistään 31.8.**

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Turvepeltojen nurmet (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijän on perustettava ja ylläpidettävä **kokonaan turvemaata** olevalla peruslohkolla monivuotisen nurmikasvuston peittämää tuotantonurmea.

- turvemaata on todettava viljavuustutkimuksen perusteella; analyysi on toimitettava kuntaan 30.9. mennessä
- kasvusto on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitoumusvuonna tai se voi olla perustettu jo aiemmin.
- kasvusto on säilytettävä lohkolla perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun asti.
- nurmen saa uusia sitoumuskauden aikana vain ilman muokkausta
- kasvustoa saa lannoittaa
- lohkolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
- **sato on korjattava 31.8. mennessä**
- turvepeltojen nurmella voidaan tehdä maan rakennetta ja vesitaloutta parantava lyhytaikainen toimenpide, mutta nurmi on kylvettävä heti uudestaan

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Valumavesien hallinta (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijä voi valita toimenpiteen, jos lohkolla on

- Säättösalaoitus
- Altakastelu tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä
- Lohkon on sijaittava **happamalla sulfaattimaalla** tai sen oltava **maalajiltaan turvetta**
- Turvemaat on todettava viljavuustutkimuksen perusteella
- Happamat sulfaattimaat on todettava laboratorion tekemän maa-analyysin (näyte 0,5 m-1,5 m syvyydeltä) perusteella tai
- Geologian tutkimuskeskus on ottanut lohkolta näytteen ja todennut sen perusteella lohkon happamaksi sulfaattimaaksi <https://gtkdata.gtk.fi/hasu/index.html> (myös VIPU-karttataso)
- Viljelijä voi valita toimenpiteen myös lohkolle, jolla on toteutettu edellisellä kaudella valumavesien hallinta-toimenpidettä.
- Viljavuustutkimus (turvemaa), maa-analyysi (sulfaattimaa) ja ojastokartta tarvittaessa kuntaan 30.9. mennessä
- ³⁹ Päätukihaun lisäksi tehtävä syysilmoitus

Yhteistyössä
Ruokavirasto

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijä voi valita yhden seuraavista torjuntamenetelmistä kasvulohkolle:

1. mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa
2. kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla
3. hyönteisverkot
4. pölyttäjähönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa
5. makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa
6. kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla ➡ luomutila voi valita vain tämän menetelmän

Kuva: Kai Alajoki

Yhteistyössä
Ruokavirasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät (lohkokohtainen toimenpide)

Toimenpiteen toteutuspinta-ala saa vaihdella vuosittain viljelytilanteen mukaan (voi valita vuosittain).

- Viljelijän on **laadittava** kasvukauden alussa 31.5. mennessä, vaihtoehtoisen kasvinsuojelun **ennakkosuunnitelma** lohko- ja kasvikohtaisesti.
- Mikrobiologisiin valmisteisiin tai makroeliöiden käyttöön perustuvia puutarhakasvien vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä käytettäessä on hankittava jokaisena sitoumusvuonna menetelmän mukaiset valmisteet tai torjuntaeliöt (ostokuitit / ostokuitti urakointityöstä)
- Syysilmoituksella ilmoitettava toimenpiteen alalla mahdollisesti käytetyt kasvinsuojeluaineet

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Lintupellot (lohkokohtainen toimenpide)

Viljelijä voi valita toimenpiteen lohkoille, jotka on tunnistettu paikkatietoaineiston perusteella luonnonvaraisten kurkien, hanhien tai joutsenten merkittäviksi muutonaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi.

- **Tunnistettut alat tulevat näkyviin Vipuun.** Alat ovat mukana aineistossa, jos niistä on haettu vuosien 2017-2022 aikana vähintään kaksi kertaa vahinkokorvausta ELY-keskuksen kautta.
- Viljelijän on viljeltävä lintujen suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljelykäytännön mukaan tavoitteena normaalisatoa tuottava kasvusto.
- Viljelijän on ilmoitettava ne viljelyssä olevat lohkot, joilla kurjet, hanhet tai joutsenet saavat ruokailla häiriöttömästi
- Alue voi koostua yhdestä tai useammasta lähekkäin sijaitsevasta saman korvauksensaajan perus- tai kasvulohkosta.
- Ilmoitettavan alan tulee olla vähintään 10 hehtaaria, korvauksen saava ala voi olla pienempi (maksetaan enintään 50 prosentille korvauskelpoisesta alasta).

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Lintupellot (lohkokohtainen toimenpide)

- Lohkon viljelytoimenpiteet on ajoitettava ja toteutettava lintuja häiritsemättä.
- Lintujen saapumista lohkolle ei saa estää ennalta ja niiden tahallinen häirintä ei ole sallittua.
- Lohkolla olevan markkinakelpoisen sadon korjuu on sallittua.
- Viljelijän on dokumentoiva lohkon kasvuston käyttö laajamittaiseen lintuparvien levähdykseen ja lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan. Lohkolla tai sen osalla on oltava havaittavissa tuotantokasvin selvää laadullista tai määrällistä vaurioitumista.
- Päätukihaun lisäksi tehtävä syysilmoitus: vahinkoalueet piirretään kartalle toimenpidelohkoiksi ja liitetään Vipumobiililla otetut valokuvat lintujen lohkoille aiheuttamista vahingoista.

Kuva: Pixabay / Sharkolot

YMPÄRISTÖSITOUMUS 2023-

Korvauksen maksamisen mahdollisia rajoituksia

Y01-kasvi	Tilakohtainen toimenpide peltokasvit	Tilakohtainen toimenpide peltokasvit	1	voii ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan
Y01-puutarha	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	2	voii ilmoittaa samalle lohkolle, vain toinen maksetaan, katso lisätiedot
Y02	Maanparannus- ja saneerauskasvit	Maanparannus- ja saneerauskasvit	3	ei voi ilmoittaa samalle lohkolle
Y03	Kerääjäkasvien viljely	Kerääjäkasvien viljely	4	eivät voi kohdata erilaisen tukikohteen takia
Y04	Kiertotalouden edistäminen	Kiertotalouden edistäminen		
Y05	Suojavyöhykkeet	Suojavyöhykkeet		
Y06	Turvelpeltöjen nurmet	Turvelpeltöjen nurmet		
Y07-säätö	Valumavesien hallinta, säätösalaoitus	Valumavesien hallinta, säätösalaoitus		
Y07-alta	Valumavesien hallinta, altakastelu	Valumavesien hallinta, altakastelu		
Y08	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)		
Y09	Lintupellot (y)	Lintupellot		
Y10-moma-A1	MOMA arvoluokka 1	MOMA arvoluokka 1		
Y10-moma-A2	MOMA arvoluokka 2	MOMA arvoluokka 2		
Y10-moma-raiv	MOMA raivaaminen (s)	MOMA raivaaminen		
Y10-moma-alta	MOMA altaaminen (s, v)	MOMA altaaminen		
Y10-moma-peto	MOMA petoaita (s, v)	MOMA petoaita		
Y11	Kosteikkojen hoito	Kosteikkojen hoito		
Y12	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	Alkuperäisrotujen kasvattaminen		
Y13	Alkuperäiskasvien viljely	Alkuperäiskasvien viljely		
Y14	Alkuperäiskasvien varmuuskokeemat	Alkuperäiskasvien varmuuskokeemat		
Y15	Alkuperäisrotujen perimän säilytys	Alkuperäisrotujen perimän säilytys		
Luomu	Luomu (peltoviljely) (i, g)	Luomu (peltoviljely)		
Luomu	Luomu (avomaavihannekset)	Luomu (avomaavihannekset)		
Luomu	Luomu kotieläintuotanto (k)	Luomu kotieläintuotanto		
Ekojärjestelmä 01	Talviaikainen kasvipeitteisyys (x)	Ekojärjestelmä: Talviaikainen kasvipeitteisyys		
Ekojärjestelmä 03	Viheriannoitusnurmet (z, p)	Ekojärjestelmä: Viheriannoitusnurmet		
Ekojärjestelmä 04	Monimuotoisuuskasvit (h, j, p)	Ekojärjestelmä: Monimuotoisuuskasvit		
Ekojärjestelmä 02	Luonnonhoitonurmet (h, p)	Ekojärjestelmä: Luonnonhoitonurmet		

KIITOS!